

'Wij maken houtje-touwtje-voorstellingen'

INTERVIEW
ELIEN VAN DEN HOEK

● Theatermaakster maakt toneel voor kinderen over doodgaan en verdriet

Door Sonja de Jong

Hoogveen Het moet eenvoudig ogen, je moet kunnen zien hoe het gemaakt is. En juist dat maakt de voorstellingen die theatermaakster Elien van den Hoek met haar gezelschap Het Houten Huis, zo complex. *Adios*, een nieuwe jeugdvoorstelling met poppen, maskers en projecties vol nostalgie, gaat over het omgaan met verdriet. "Alles moet tot op de millimeter kloppen", is het uitgangspunt van Elien van den Hoek.

"Ik heb altijd heel beeldend gewerkt. Beelden zijn voor mij belangrijker dan woorden. Daarom heb ik tijdens mijn studie ook een mime-opleiding gedaan. Na mijn afstuderen ben ik vooral als regisseur aan de gang gegaan: voorstellingen van de grond af opbouwen op de vloer, samen met de acteurs, decorbouwers en alle medewerkers. Op een gegeven moment merk je dat je steeds met dezelfde mensen samenwerkt, mensen met wie je artistiek op één lijn zit."

Van daaruit naar een eigen gezelschap is dan feitelijk maar een klein stap. Van den Hoek: "En dat werd *Het Houten Huis*, omdat David van Griethuysen, met wie ik veel werk en ik allebei in een houten huis in Waterland wonen. En omdat de voorstellingen 'hout' en 'huis' warme uitstralen."

Vraag Van den Hoek naar een kenmerk van haar voorstellingen en zij komt met de term 'houtje-touwtje'. "Daarmee bedoel ik dat je moet kunnen zien hoe het gemaakt is. We gebruiken bijvoorbeeld voor *Adios* projecties die we stuk voor stuk met de hand geknijpt en ge-

◀ Elien van den Hoek: "Kinderen vonden het stuk over doodgaan helemaal niet zwaar."

Foto: Archief DVH/N

en stimulerend. En het dwong me om nog meer na te denken over wat ik wilde doen."

Adios is het poëtische verhaal van een oud echtpaar. De man sterft en de vrouw denkt terug aan wat geweest is. "Daar probeer ik dan beelden bij te fantaseren. Hoe toon je iemand die dood gaat, hoe laat je verdriet en herinneringen zien. Ik heb daar lang over nagedacht en zelfs een soort onderzoek gedaan. Allerlei ideeën uitgeprobeerd. En dan aan een testpubliek vragen: 'wat vond je ervan, werkte het?'"

Het sterven van de oude man krijgt gestalte door het afzetten van het masker, zodat de actrice tevoorschijn komt. De herinneringen van de vrouw komen in verschillende vormen: uit de theepot kruipt een piepklein mannetje, een pyjama vraagt haar ten dans. "Het gaat over omgaan met verdriet, over iemand missen, maar toch opnieuw ruimte creëren om van het leven te houden. Ja, best een beetje zwaar. Maar ik vind het belangrijk om dit soort dingen open te maken voor kinderen."

Een try-out toonde aan dat zij de juiste toon trof. "De kinderen gingen helemaal mee in het verhaal, ze vonden het helemaal niet zwaar. Ik vroeg: wat zou er nu nog aan moeten veranderen om het nog mooier te maken? En ze riepen allemaal: helemaal niks, ik ben daar heel blij mee, want er zitten abstracte dingen in. Op zeker moment kan het decor en zie je dingen die aan de lente doen denken. De kinderen begrepen dat dat symbool stond voor het feit dat er weer lichtheid voor de oude vrouw kwam. Het is zo fijn om te merken dat wat je verzamelen hebt, echt werkt."

lever. Voor mij was het tamelijk nieuw om met poppen te werken, daar had ik nog weinig ervaring mee. En voor hem is het nieuw om iemand van buitenaf te begeleiden. Dat maakte de samenwerking heel spannend. We hebben allebei een eigen, heel verschillende manier van werken. Hij is gewend om alles heel precies voor te bereiden, ik werk juist graag vanuit improvisatie. Als ik begin, heb ik alleen een

concept, terwijl hij normaal altijd al een complete voorstelling voor ogen heeft."

De samenwerking werd een succes. "Ik ben ervan overtuigd dat het daardoor een heel andere voorstelling is geworden, we hebben haar echt samen gemaakt. Dat is ook te danken aan het feit dat Onny heel ruimhartig is. Als ik iets niet wil, mag ik het gewoon weer wegdoen. Zijn inbreng was vooral voedend

moet heel precies kloppen. Maar als het dan lukt, dan heeft het ook meteen een enorme kracht."

Bijzonder aan de voorstelling *Adios* is dat Van den Hoek gecoacht werd door Onny Huisink, één van de drijvende krachten achter de al

reum dertig jaar bestaande jeugdtheatergroep Speeltheater Holland. Tijn wil de komende jaren vaker met jonge theatermakers samenwerken om te zien wat dat op-

plakt hebben. Dat dwingt je om eenvoudig te werken en dat levert iets extra's op. Dat is belangrijk voor ons. Ik wil het publiek pakken door eenvoud, zo gaan de bezoekers meer zien."

'Eenvoud' wil bij Van den Hoek echter zeker niet zeggen 'makkelijk'. Integendeel. "Wij werken in deze voorstelling met maskers. Maar die hebben natuurlijk maar één gezichtsuitdrukking, dus dat